

Acord institucional per la promoció de Governos Locals Intel·ligents que milloren els serveis públics mitjançant l'ús de dades i intel·ligència artificial

REUNITS

L'Honorable Senyor Albert Dalmau Miranda, conseller de la Presidència de la Generalitat de Catalunya nomenat per Decret 134/2024, d'11 d'agost, pel qual es nomenen els consellers i les conselleres dels departaments de la Generalitat de Catalunya, que actua en virtut de les facultats que li reconeix l'article 12 de la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

També actua com a president del Consorci Administració Oberta de Catalunya (d'ara endavant, l'AOC), d'acord amb l'article 13 dels Estatuts del consorci, aprovats per l'Acord GOV/43/2015, de 24 de març, pel qual s'aprova la modificació dels estatuts de determinats consorcis, amb participació majoritària de la Generalitat de Catalunya.

L'Excel·lentíssim Senyor Jaume Collboni i Cuadrado, alcalde de l'Ajuntament de Barcelona, que actua en virtut de la competència que li atorga l'article 53 del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.

L'Excel·lentíssima Senyora Lluïsa Moret Sabidó, presidenta de la Diputació de Barcelona, que actua en nom i representació de la Diputació de Barcelona fent ús de les facultats que li confereix l'article 34.1.b) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local i l'article 61.1 i 11 del Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'organització, funcionament i règim jurídic de les entitats locals, assistida per la senyora Petra Mahillo García, secretària general de la corporació, de conformitat amb el que disposa l'article 3.2 i) del Reial decret 218/2018, de 16 de març, pel qual es regula el règim jurídic dels funcionaris d'Administració Local amb habilitació de caràcter nacional.

L'Il·lustríssim Senyor Miquel Noguer i Planas, president de la Diputació de Girona, que actua en virtut de la competència que li atorga l'article 90.3 del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.

L'Il·lustríssim Senyor Joan Talarn i Gilabert, president de la Diputació de Lleida, que actua en virtut de la competència que li atorga l'article 90.3 del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.

La Il·lustríssima Senyora Noemí Llauredó Sans, presidenta de la Diputació de Tarragona, que actua en virtut de la competència que li atorga l'article 90.3 del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.

L'Il·lustríssim Senyor David Quirós Brito, president del Consorci Localret, que actua en virtut de la competència que li atorga l'article 20 dels Estatuts del Consorci Localret (DOGC núm. 6877, de 22 de maig de 2015).

Les persones compareixents es reconeixen mútuament la capacitat necessària per formalitzar aquest acord i, en conseqüència:

MANIFESTEN

La societat està immersa en una revolució digital que transforma profundament les relacions i interaccions, creant nous reptes i oportunitats. En aquesta revolució és especialment rellevant l'extracció d'informació útil a partir de les dades generades per la societat de la informació (entre d'altres), la qual està intrínsecament relacionada amb l'ús de tecnologies basades en l'analítica avançada de les dades i els algorismes d'intel·ligència artificial (d'ara endavant, IA).

Les administracions públiques no són alienes a aquesta revolució digital i, com a conseqüència, també han d'adaptar-se ràpidament per oferir serveis públics que responguin a les noves necessitats de la ciutadania i la societat, posant especial èmfasi en l'aprofitament del gran volum de dades generades.

Malgrat que en els darrers anys el sector públic de Catalunya ha fet un avenç molt remarcable en la digitalització dels serveis (Catalunya es troba entre els governs capdavanters a Espanya i Europa, tal com indiquen els informes The Digital Economy and Society Index de la Comissió Europea i l'Índex de Maduresa Digital de l'AOC), s'ha de continuar invertint en l'evolució i modernització dels serveis públics.

En efecte, hi ha molt marge de millora per avançar en la transformació real dels serveis públics, aprofitant tot el potencial de la tecnologia i les dades per ser més eficients, àgils i fàcils. I també, per desenvolupar serveis innovadors personalitzats i proactius.

Precisament, les tecnologies basades en l'analítica avançada de les dades i els algorismes d'IA ofereixen a les administracions, l'oportunitat de poder millorar gairebé tots els àmbits de la gestió pública: ciutadania, administració, empresa i municipi.

En aquest sentit, cal abordar diversos reptes en l'àmbit de les dades locals; a saber:

- Els sistemes d'informació locals es basen principalment en documents, no en dades estructurades.
- La normativa de protecció de dades és restrictiva i limita la compartició d'informació entre organitzacions, fins i tot quan és anònima.
- Els problemes de qualitat de les dades poden provocar errors d'interpretació i biaixos.
- La informació amb valor públic està distribuïda entre diverses administracions i el sector privat, dificultant la seva compartició.
- El dèficit de personal expert en la gestió de dades al món local.
- La baixa coordinació actual entre les diverses iniciatives de dades de les administracions catalanes.
- El recel de la ciutadania envers l'ús que l'Administració fa de les seves dades personals.

Aquests reptes requereixen una atenció especial en el desenvolupament d'aquesta iniciativa per garantir-ne l'èxit.

Tant és així que l'assoliment de la transformació plantejada requereix canvis en els fonaments de l'Administració actual que impacten en la cultura, les estructures organitzatives, els processos, la gestió de les persones i el talent, el marc normatiu i, també, l'aprofitament de les dades.

En conclusió, el bon ús de les tecnologies basades en l'analítica avançada de les dades, els algorismes d'IA, en especial els d'IA generativa, poden ser un accelerador d'aquest procés i un multiplicador del seu impacte per aconseguir desenvolupar governs intel·ligents de forma efectiva i sostenible.

Aquest acord ha de ser l'avantsala d'un acord més ampli que defineixi una governança compartida de la transformació digital dels municipis, i que avanci encara més, en la posada a disposició dels ajuntaments d'infraestructures, eines i serveis comuns i compartits.

ACORDEN

I. Objecte i finalitat

L'objecte d'aquest acord és l'establiment d'un marc permanent de col·laboració innovadora entre les administracions locals i la Generalitat de Catalunya per aprofitar el potencial de les dades i la IA en la millora dels serveis públics locals i, en darrer terme, millorar la vida de la ciutadania.

Això, amb la finalitat de garantir que totes les administracions locals tinguin accés als recursos, eines i coneixements necessaris per millorar els serveis públics mitjançant l'ús ètic i responsable de les dades i IA, tot garantint que cap d'aquestes administracions queda enrere a l'hora d'aprofitar el seu potencial.

Gràcies a l'acord s'avançarà cap a governs orientats a les dades que implica un pla d'actuació transversal a l'Administració en els àmbits de la governança, les persones, la gestió del canvi, els processos i la tecnologia.

El marc de relació estable constituït pel present acord pren la denominació de Xarxa de Governos Locals Intel·ligents de Catalunya.

II. Compromisos generals

Les parts signatàries de l'acord promouran les actuacions necessàries perquè totes les administracions locals esdevinguin governs intel·ligents oferint serveis digitals eficients, àgils i innovadors, independentment de la seva mida o capacitat.

Amb les actuacions derivades d'aquesta iniciativa s'ha d'aconseguir, com a mínim, el següent:

- Millorar els serveis públics a la ciutadania, empreses i entitats.
- Assegurar una gestió eficient i àgil dels processos administratius.
- Promoure l'activitat econòmica i la competitivitat.

- Fomentar la sostenibilitat i la inclusió social.

III. Compromisos específics

La col·laboració administrativa de les parts signatàries del present acord se centrarà en els punts clau següents:

- a) L'assegurament de la governança i la col·laboració.
- b) La creació d'una infraestructura local de dades i serveis d'IA.
- c) L'acompanyament als ens locals i la capacitat dels empleats.
- d) La garantia d'un ús ètic i responsable de les dades i la IA.
- e) La definició d'indicadors clau per avaluar l'impacte de l'acord.

a) Assegurament de la governança i la col·laboració

Les parts signatàries de l'acord es comprometen a col·laborar per desenvolupar, modificar o millorar serveis digitals eficients, àgils i innovadors.

Aquesta col·laboració, que serà estable i contínua, es durà a terme mitjançant la Xarxa de Governos Locals Intel·ligents de Catalunya, que també és l'espai des d'on es gestionarà la governança del projecte que es desenvolupi.

El règim de funcionament de la Xarxa, incloent-hi la constitució d'un Plenari, grups de treball tècnics i el comitè de supervisió previst a l'apartat III.d), es definirà i aprovarà en un termini màxim de 6 mesos des de la signatura de l'acord.

b) Creació d'una infraestructura local de dades i serveis d'IA

Les parts signatàries de l'acord impulsaran les accions necessàries per crear una infraestructura de dades i serveis d'IA comuna de les administracions locals, i adquireixen el compromís de participar activament en aquesta iniciativa col·laborant en el desenvolupament i desplegament d'aquesta infraestructura, compartint dades i coneixements.

Aquesta infraestructura tindrà una visió col·laborativa entre la Generalitat de Catalunya, el món local i l'AOC per donar resposta compartida als reptes de les dades i la IA, que els permetin millorar en la presa de decisions, l'automatització de processos i la prestació de serveis innovadors.

L'AOC desenvoluparà el servei d'Espai de Dades del Món local i, conjuntament amb la resta de membres de la Xarxa, prestaran els serveis d'acompanyament, suport i formació, així com la compartició del coneixement i bones pràctiques. A més, aquest servei es basarà en un model federat de plataformes amb la Generalitat de Catalunya i les entitats locals que tenen projectes propis de dades.

Les Diputacions signatàries d'aquest acord participaran activament en l'Espai de Dades del Món Local, incloent-hi la federació de les plataformes pròpies de dades amb el servei de l'AOC. També fomentaran l'ús d'aquest servei per part de les administracions locals i, si escau, contribuiran en la interconnexió i interoperabilitat entre les solucions ja existents i les de nova creació.

c) Acompanyament als ens locals i la capacitat dels empleats

Les parts signatàries acompanyaran als ens locals per la implantació i ús de l'Espai de Dades del Món Local i també fomentaran la capacitat dels empleats.

Sense perjudici que l'abast de l'acompanyament i la capacitat es concretaran pels grups de treballs tècnics que integren la Xarxa, les parts signatàries assumeixen els següents compromisos:

- Detectar les necessitats a satisfer.
- Oferir serveis d'acompanyament, suport i formació.
- Compartir el coneixement i les bones pràctiques.
- Comptar amb la col·laboració de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya sempre que sigui necessari.

d) Garantia d'un ús ètic i responsable de les dades i la IA

Les parts signatàries d'aquest acord assumeixen el compromís de consensuar i aplicar un model de governança de dades, el qual assegurï que la iniciativa de l'Espai de Dades del Món Local garanteix l'ús ètic i responsable tant de les dades com dels algorismes d'IA.

Els principis a aplicar i drets fonamentals a protegir són:

- Igualtat i no discriminació.
- Protecció de dades, privacitat i llibertat d'elecció.
- Seguretat i robustesa.
- Transparència i explicabilitat.
- Responsabilitat, retiment de comptes i audibilitat.
- Sostenibilitat i solidaritat.

Al respecte, les parts signatàries compartiran, d'una banda, els algorismes que hagin demostrat que generen valor públic amb un ús ètic i responsable de les dades; d'altra banda, compartiran les dades estructurades i interoperables, respectant la normativa de protecció de dades.

Per aconseguir-ho, es tindran en compte les millors estratègies, directrius i bones pràctiques del sector públic. També, s'elaboraran informes de transparència algorítmica per minimitzar riscos i generar confiança en la ciutadania.

Per avaluar el compliment d'aquest compromís, les parts constituïran un comitè de supervisió de l'ús ètic i responsable de les dades i la IA de l'administració local, amb representació de totes les parts signatàries de l'acord i de les persones expertes que es considerin oportunes.

Aquest comitè avaluarà i, si s'escau, proposarà la creació del Registre públic d'algorismes d'IA que incorpori els informes de transparència algorítmica.

e) Definició d'indicadors

Les parts signatàries, previ assessorament dels grups de treball previstos a l'apartat III.a), definiran indicadors clau per fer un seguiment i mesurar -de forma periòdica- l'impacte de l'acord.

El servei Espai de Dades del Món Local que l'AOC posarà a disposició dels ens locals catalans ha de facilitar la consulta dels indicadors que es defineixin per tal de permetre l'avaluació dels següents àmbits:

- Desplegament de l'acord.
- Beneficis de l'ús dels serveis i recursos compartits de dades i IA.
- Millora de la qualitat i eficiència dels serveis públics.
- Satisfacció ciutadana.
- Impacte social i econòmic.

L'AOC publicarà aquests indicadors per tal que els ens usuaris del servei i les parts signatàries puguin accedir-hi de forma transparent.

IV. Avaluació de l'acord

Les parts signatàries analitzaran l'estat de situació dels indicadors just després de la signatura de l'acord, per valorar-ne l'evolució i s'adaptaran a les necessitats durant l'evolució del projecte.

V. Finançament

Aquest acord no preveu l'existència de despeses que requereixin l'establiment d'un sistema de finançament; les parts assumiran amb mitjans propis les accions a emprendre en compliment de l'acord.

VI. Seguiment

Amb l'objectiu d'harmonitzar al màxim les actuacions de les parts, es crea una comissió de seguiment amb les funcions següents:

- revisar el contingut de l'acord i establir instruccions concretes relatives a aquest;
- acordar els criteris d'interpretació de la legislació vigent amb vista a homogeneïtzar i harmonitzar les actuacions de les parts tant pel que fa a les actuacions previstes a l'acord com a les eventuais addendes a l'acord;
- vetllar pel compliment dels acords que són objecte de l'acord (seguiment i control de les actuacions), i
- resoldre de manera amistosa qualsevol desacord que sorgeixi en relació amb la interpretació i l'execució de l'acord.

La Comissió de Seguiment es regirà per les normes següents:

- estarà integrada per representants designats a aquest efecte per cadascuna de les parts;
- les comunicacions i convocatòries entre els membres de la Comissió de Seguiment seran preferentment mitjançant comunicacions electròniques;
- es podrà convidar a assistir a les reunions a les persones expertes que es considerin necessàries, i es podran aprovar normes addicionals de funcionament intern amb l'objecte de propiciar un desenvolupament àgil de les funcions encomanades, i li seran aplicables supletòriament les disposicions sobre òrgans

col·legiats recollides en la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

VII. Vigència i causes d'extinció

Aquest acord és vigent des de la data de la seva signatura i tindrà una durada de 4 anys, prorrogables pel mateix termini de forma expressa per acord de les parts.

Així mateix, s'extingirà per qualsevol de les causes següents:

- pel transcurs de la vigència;
- per incompliment dels compromisos per qualsevol de les parts;
- per acord mutu de les parts manifestat per escrit;
- per circumstàncies sobrevingudes que fessin impossibles o innecessàries les actuacions que constitueixen l'objecte de l'acord, i
- per qualsevol altra causa que prevegi la normativa vigent d'aplicació.

L'extinció anticipada de l'acord per qualsevol de les causes anteriorment assenyalades no afectarà al compliment de les actuacions objecte de l'acord o de les addendes que estiguessin en curs, que es desenvoluparan íntegrament fins a la seva finalització.

VIII. Mecanisme de resolució de controvèrsies

L'ordre jurisdiccional contenciós administratiu és el competent per conèixer les qüestions litigioses que puguin sorgir en la interpretació i compliment d'aquest acord. No obstant això, en cas de dubte o discrepància que pugui sorgir en l'aplicació, les parts acorden acudir prèviament a la Comissió de Seguiment amb vista a la solució amistosa del conflicte.

IX. Règim jurídic

Les parts declaren que, d'acord amb l'article 47.1 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, i l'article 108.2 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, el contingut d'aquest acord té caràcter declaratiu, tot expressant la voluntat de les parts signatàries per actuar amb un objectiu comú, sense que suposi la formalització de compromisos jurídics concrets i exigibles.

X. Registre i publicació

L'AOC trametrà aquest acord al Registre de convenis de col·laboració i cooperació de la Generalitat de Catalunya per registrar-lo, i n'impulsarà la publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

I en prova de conformitat i d'acceptació, les parts, en exercici de les atribucions de les quals són titulars els signants, subscriuen aquest acord al lloc i data indicats.

Albert Dalmau Miranda

Conseller de la Presidència i president del Consorci Administració Oberta de Catalunya

Jaume Collboni i Cuadrado

Alcalde de l'Ajuntament de Barcelona

Lluïsa Moret Sabidó

Presidenta de la Diputació de Barcelona

Miquel Noguer i Planas

President de la Diputació de Girona

Joan Talarn i Gilabert

President de la Diputació de Lleida

Noemí Llauredó Sans

President de la Diputació de Tarragona

David Quirós Brito

President del Consorci Localret